

Kuopion hyvinvointisuunnitelma 2026 – 2030 jatkaa Hyvinvoiva Kuopio 2030 ohjelman mukaista hyvinvoinnin edistämisen työtä. Hyvinvointisuunnitelma on päivitetty versio vuoden 2021 – 2025 hyvinvointisuunnitelmasta. Tavoitteet ovat pysyneet samoina ja yksi uusi tavoite on lisätty. Tekoja on päivitetty runsaasti, ja niillä pyritään vastaamaan tulevien vuosien hyvinvoinnin edistämisen tarpeisiin. Hyvinvointikertomuksen indikaattorilähteet eli mittarit vaikutusten ja vaikuttavuuden arvioon pysyvät pääosin samoina.

Tulevina päivityskertoina tulee ottaa huomioon tiedonsaantiin ja tiedon laatuun liittyvät päivittämistarpeet sekä hyvinvointikertomuksen vähimmäistietosisällön päivitys. Tässä liitteessä yksittäisiä indikaattoripäivityksiä on jo ehdotettu tehtäväksi seuraavan hyvinvointikertomuksen laadintatyössä. Lisäksi on päädytty ehdottamaan poistamaan ne mittarit, jotka eivät ole edustavia ja jotka voivat johtaa harhaan. Myös joitakin mittareita on tämän liitteen yhteenvetävässä luettelossa yhdistetty luettavuuden kannalta (esimerkiksi nikotiinituotteiden osalta sekä työikäisten ja ikääntyneiden kävelyssä ja liikunnassa). Mittarit tulee esittää kuitenkin erillisinä varsinaisessa hyvinvointikertomuksessa, jotta tuloksia voi tarkastella mittarikohtaisesti.

Kuntien tulosindikaattorit, jotka vaikuttavat hyte-kertoimeen, on merkattu vihreällä. Lopussa on myös tarkempi yhteenveto kuntien tulos- ja prosessi-indikaattoreista. Huomioitavaa on, että kansalliset hyte-kertoimen mittarit voivat muuttua tarvittaessa.

Punaisella on merkitty vuosiluvut, jotka ovat vielä epävarmoja. Punaisella on myös merkitty ne mittarit, joista saadaan lisätietoja myöhemmin. Huomioitavaa on, että Terve Suomi tutkimuksen kuntakohtaisten tietojen saantiväli tulee harvenemaan ja tulevien vuosien aikana aikuisikäisen väestön hyvinvointitiedon seurantaan tulee kehittää korvaavaa ratkaisua. Siksi tämä liitetiedosto on kuvaus tilanteesta hyvinvointisuunnitelman laadinta-ajalta. Tiedoista iso osa löytyy kansallisesta Sotkanetistä, näin myös kouluterveyskyselyn tulokset, vaikka kouluterveyskyselylle on myös oma sivustonsa josta tietoja voi hakea. Huomioitavaa on, että seuraavaa laajaa hyvinvointikertomusta laatiessa, otetaan huomioon ajantasaiset indikaattorilähteet, -tarpeet sekä vähimmäistietosisällön päivitys uuteen kertomukseen.

1. Hyvinvointikertomus ja -suunnitelman mittarit jaoteltuna Hyvän elämän elementteihin

Hyvän elämän elintavat

Mittarit	Tiedon kohderyhmä	Lähde	Päivitysväli
<ul style="list-style-type: none"> Vähintään tunnin päivässä liikkuvat	Lapset ja nuoret	Kouluterveyskysely	Parittomat vuodet
<ul style="list-style-type: none"> Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi	Lapset ja nuoret		
<ul style="list-style-type: none"> Hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajallaan kork. 1h/vko harrastavat	Lapset ja nuoret	MOVE-mittaus	Vuosittain
<ul style="list-style-type: none"> Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky	Lapset ja nuoret		

Kuopion hyvinvointisuunnitelma 2026 – 2030

Liite 1. Hyvinvointikertomus ja -suunnitelman mittarit

<ul style="list-style-type: none"> • Terveysliikuntasuosituksen saavuttavien osuus • 500 metrin kävelemisessä ja 100 metrin matkan juoksemisessa suuria vaikeuksia kokevien osuus 	Työikäiset ja ikääntyneet	FinSote- tutkimus / Terve 2020, 2022, 2023, Suomi tutkimus	2029
<ul style="list-style-type: none"> • Päivittäin kasviksia, marjoja ja hedelmiä nauttivien osuus • Aamupalan vähintään yhtenä arki-aamuna väliin jättävien osuus • Koululounaan vähintään yhtenä koulupäivänä väliin jättävien osuus • Niukasti kasviksia, hedelmiä ja marjoja syövien osuus • Useita kertoja päivässä kasviksia, hedelmiä ja marjoja syövien osuus 	Lapset Lapset ja nuoret Lapset ja nuoret	FinLapset -tutkimus Kouluterveyskysely	2-3 vuoden välein Parittomat vuodet
<ul style="list-style-type: none"> • Riittämättömästi nukkuvien osuus 	Työikäiset ja ikääntyneet Työikäiset ja ikääntyneet	FinSote - tutkimus / Terve Suomi tutkimus	2020, 2022, 2023, 2029
<ul style="list-style-type: none"> • Arkisin alle 8 tuntia nukkuvien osuus 	Nuoret	Kouluterveyskysely	Parittomat vuodet
<ul style="list-style-type: none"> • Alkoholijuomien kokonaiskulutus asukasta kohti 100 %:n alkoholina, litraa 	Asukkaat	THL/Valvira	Vuosittain
<ul style="list-style-type: none"> • Alkoholijuomien myynti, 100% alkoholia, litraa / 18 vuotta täyttäneet 	Aikuiset	THL/ Alkoholijuomien myynti- ja kulutustilastot	Vuosittain
<ul style="list-style-type: none"> • Alkoholikuolleisuus • Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiini tuotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % • Kokeillut kannabista vähintään kaksi kertaa • Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran • Päivittäin jotain nikotiini tuotetta käyttävien osuus (savukkeet, nuuska) • Käyttänyt jotain nikotiini tuotetta vähintään kerran • Viikoittain alkoholia käyttävien osuus • Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa olevien osuus • Raittius • Käyttää alkoholia viikoittain • Helppous hankkia huumeita omalla paikkakunnalla • Alkoholia liikaa käyttävien osuus • Kannabista 12 viime kuukauden aikana käyttäneiden osuus % työikäisistä • Päivittäin tupakka- tai nikotiini tuotteita käyttävien osuus 	Työikäiset Nuoret Nuoret Nuoret Lapset ja nuoret Lapset Nuoret Nuoret Lapset ja nuoret Lapset ja nuoret Lapset ja nuoret Työikäiset ja ikääntyneet	SOTKANet Kouluterveyskysely	Vuosittain Parittomat vuodet
<ul style="list-style-type: none"> • Stimulanttihuumeiden käyttö jätevesiverkoston alueella 	Työikäiset Alueen asukkaat	Finsote- tutkimus / Terve Suomi tutkimus THL, jätevesitutkimus	2020, 2022, 2023, 2029 Lähes reaaliaikainen

Kuopion hyvinvointisuunnitelma 2026 – 2030

Liite 1. Hyvinvointikertomus ja -suunnitelman mittarit

Hyvän elämän kanssakulkijat

Mittarit	Tiedon kohderyhmä	Lähde	Päivitysväli
<ul style="list-style-type: none"> Ei yhtään läheistä ystävää 	Lapset ja nuoret	Kouluterveyskysely	Parittomat vuodet
<ul style="list-style-type: none"> ~~Tyytyväisyys tuotettavien ystävien määrään~~ 	Kaikki alueen asukkaat	Kokemuksellinen hyvinvointikysely	
<ul style="list-style-type: none"> Keskusteluvaikeuksia vanhempien kanssa, lapsen ja vanhemman välinen vuorovaikutus 	Lapset ja nuoret	Kouluterveyskysely	Parittomat vuodet
<ul style="list-style-type: none"> 0-17 -vuotiaat kodin ulkopuolelle sijoitetut 	Lapset ja nuoret	AvoHilmo	Vuosittain
<ul style="list-style-type: none"> Lastensuojeluilmoitusten lukumäärä 	Lapset ja nuoret	AvoHilmo	Vuosittain
<ul style="list-style-type: none"> Lastensuojelun avohuollon asiakkaat 	Lapset ja nuoret	SOTKANet	Vuosittain
<ul style="list-style-type: none"> Tyytyväisyys perheeseen ja läheisiin ihmissuhteisiin 	Kaikki alueen asukkaat	Kokemuksellinen hyvinvointikysely	2019, 2021 ja 2024
<ul style="list-style-type: none"> Itsensä yksinäiseksi kokevien osuus 	Lapset ja nuoret	Kouluterveyskysely	Parittomat vuodet
<ul style="list-style-type: none"> Itsensä yksinäiseksi kokevien osuus 	Työikäiset ja ikääntyneet	FinSote -tutkimus/ Terve Suomi tutkimus	2020, 2022, 2023, 2029
<ul style="list-style-type: none"> Vanhemman liiallinen alkoholin käyttö aiheuttanut haittaa 	Lapset ja nuoret	Kouluterveyskysely	Parittomat vuodet

Hyvän elämän innostajat

Mittari	Tiedon kohderyhmä	Lähde	Päivitysväli
<ul style="list-style-type: none"> Harrastaa jotain vähintään kerran viikossa 	Lapset ja nuoret	Kouluterveyskysely	Parittomat vuodet
<ul style="list-style-type: none"> Harrastaa taidetta ja kulttuuria vähintään yhtenä päivänä viikossa 	Lapset ja nuoret		
<ul style="list-style-type: none"> Kulttuuripalvelujen saavutettavuus kotoa % 	Kaikki asukkaat	Kultti raportointialusta	
<ul style="list-style-type: none"> ~~Kuinka paljon tekee itselle mieluisia asioita ja käy kirjastoissa, konserteissa ja muissa vastaavissa paikoissa~~ 	Kaikki asukkaat	Kokemuksellinen hyvinvointikysely	~~2019, 2021 ja 2024~~
<ul style="list-style-type: none"> Eri palvelujen (museo, kirjasto, kansalaisopisto, asukastoiminta, jne.) kävijä- ja käyttömäärät 	Kaikki asukkaat	Kuopion tilastot	Vuosittain

Hyvän elämän koulutus, taidot ja toimeentulo

Mittari	Tiedon kohderyhmä	Lähde	Päivitysväli
<ul style="list-style-type: none"> Työttömät työnhakijat sekä pitkäaikaistyöttömät, % työvoimasta 	Työikäiset	Työllisyystilastot	Kuukausittain, vuosittain

Kuopion hyvinvointisuunnitelma 2026 – 2030

Liite 1. Hyvinvointikertomus ja -suunnitelman mittarit

• Nuorisotyöttömyys (LISÄTÄÄN JATKOSSA)	Työkäiset	Työllisyystilastot	Kuukausittain, vuosittain
• Työttömien aktivointiaste, %	Työkäiset	Työllisyystilastot	Kuukausittain, vuosittain
• Ulkomaalaiset työttömät työnhakijat	Työkäiset	Työllisyystilastot	Kuukausittain, vuosittain
• Rakennetyöttömyys	Työkäiset	Työllisyystilastot	Kuukausittain, vuosittain
• Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25—64-vuotiaat	Työkäiset	THL	Vuosittain
• Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet lapsiperheet, lapsiperheköyhyys	Työkäiset	SOTKANet / THL	Vuosittain
• Rahanpuutteen vuoksi ruoasta, lääkkeistä tai lääkärikäynneistä tinkimään joutuneiden osuus %	Työkäiset ja ikääntyneet	SOTKANet/ THL	Kahden vuoden välein
• Kouluinnostuksen/koulu-uupumisen kokeminen	Lapset ja nuoret	Kouluterveyskysely	Parittomat vuodet
• Pitää koulunkäynnistä / opiskelusta			
• Koulunkäyntiin ja opiskeluun liittyvien vaikeuksien kokeminen			
• Koulutuksen ulkopuolelle jääneet	Nuoret	Koulutustilastot	Vuosittain
• Vastavalmistuneiden työllistyminen ja sijoittuminen jatko-opintoihin	Nuoret	Koulutustilastot	Vuosittain
• Itsensä täysin tai osittain työkyvyttömäksi kokevien osuus, työkykynsä heikentyneeksi kokevien osuus, toimintarajoitteita terveysongelmien vuoksi	Työkäiset	FinSote / Terve Suomi tutkimus	2020, 2022, 2023, 2029
• Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17—24-vuotiaat	Nuoret	Tilastokeskus	Vuosittain
• Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25- ja 64-vuotiaat	Työkäiset	SOTKANet / THL	Vuosittain
• Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 25-64 vuotiaat	Työkäiset	THL	Vuosittain
• Mielenterveysterveysperustaisesti sairauspäivärahaa saaneet 18 – 24 ja 25-64 vuotiaat			
• Lasten pienituloisuusaste	Lapset	SOTKANet / THL	Vuosittain
• Perheen taloudellinen tilanne kohtalainen tai huonompi, 8 & 9 lk.	Lapset ja nuoret	Kouluterveyskysely	Parittomat vuodet

Hyvän elämän asuinympäristö

Mittari	Tiedon kohderyhmä	Lähde	Päivitysväli
• Yhden hengen asuntokunnat, % sekä 75 vuotta täyttäneiden yhden hengen asuntokunnat, %	Työkäiset ja ikääntyneet	SOTKANet / tilastokeskus	vuosittain
• Kuopiolaisten tyytyväisyys omaan asuinalueeseen ja asuinotoihin	Kaikki asukkaat	Kokemuksellinen hyvinvointikysely	2019, 2021, 2024

Kuopion hyvinvointisuunnitelma 2026 – 2030

Liite 1. Hyvinvointikertomus ja -suunnitelman mittarit

<ul style="list-style-type: none"> • ~~Ympäristön viihtyvyys ja kunnossapito (kadut ja puistot)~~ 	Kaikki asukkaat		
<ul style="list-style-type: none"> • Enintään kahden kilometrin etäisyydellä alakoulusta asuvat, % 7-12 vuotiaista 	Lapset	Liiteri / Tilastokeskus	Vuosittain
<ul style="list-style-type: none"> • Ahtaasti asuvat asutokunnat ja ahtaasti asuvat lapsiasutokunnat 	Kaikki asukkaat	SOTKANet / Tilastokeskus	Vuosittain
<ul style="list-style-type: none"> • Asunnottomat yksin asuvat, sekä ulkona/yömajoissa/tilapäissuojissa ja laitoksissa olevat yksinäiset asunnottomat 	Kaikki asukkaat	SOTKANet/ ARA	Vuosittain
<ul style="list-style-type: none"> • Enintään 1 km päässä säännöllisen joukkoliikenteen pysäkeistä asuvat % 	Kaikki asukkaat	Liiteri / Tilastokeskus	Vuosittain
<ul style="list-style-type: none"> • Enintään 500 m etäisyydellä päivittäistavarakaupasta asuvat, % 75 vuotta täyttäneistä 	Kaikki asukkaat	Liiteri / Tilastokeskus	Vuosittain
<ul style="list-style-type: none"> • Enintään 1 km päässä lähivirkistysalueista asuvat %, lähivirkitykseen soveltuvien alueiden saavutettavuus enintään 300 metriä, % väestöstä 	Kaikki asukkaat	Liiteri / Suomen ymp.k.	2018 / Liiteri Vastaavat tai korvaavat mittarit selvityksessä kevään 2026 aikana. Tilastoa ei ole päivitetty 2018 jälkeen.
<ul style="list-style-type: none"> • Keskineliövuokrat (ARA ja vapaarahoitteinen), €/m² 	Kaikki asukkaat	Tilastokeskus / ARA	Vuosittain
<ul style="list-style-type: none"> • Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % 	lääkäät	SOTKANet / THL	Vuosittain
<ul style="list-style-type: none"> • Koulu- ja luokkayhteisöön yhteenkuuluvuus 	Lapset ja nuoret	Kouluterveyskysely	Parittomat vuodet
<ul style="list-style-type: none"> • Lasten ja nuorten kokemukset osallisuudesta sekä vaikuttamisen mahdollisuuksista 			
<ul style="list-style-type: none"> • Osallisuuden kokemus aikuisten eri ikäryhmissä 	Työikäiset ja iäkkäät	Terve Suomi tutkimus	2020, 2022, 2023, 2029
<ul style="list-style-type: none"> • ~~Luottaa asuinkunnan poliittisiin päättäjiin, sekä tuntee voivansa vaikuttaa itseään koskeviin asioihin asuinseudulla (asteikko 0-10)~~ 	Kaikki asukkaat	Kokemukset hyvinvointikysely	2019, 2022, 2024
<ul style="list-style-type: none"> • Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa, % 	Täysi-ikäiset	Oikeusministeriö tietopalvelu	Neljän vuoden välein
<ul style="list-style-type: none"> • Ilman hiukkaspitoisuus, PM10 vuosikeskiarvo 	Kaikki asukkaat	Kuopion tilastointi, ilmanlaadun seurannan vuosiraportti.	Vuosittain
<ul style="list-style-type: none"> • Oppilaitoksen fyysiset olot häirinneet opiskelua 	Lapset ja nuoret	Kouluterveyskysely	Parittomat vuodet

Kuopion hyvinvointisuunnitelma 2026 – 2030

Liite 1. Hyvinvointikertomus ja -suunnitelman mittarit

• Raideliikenteen ja tieliikenteen melualueella asuvien määrä	Kaikki asukkaat	EU-meluselvitys	2022, 2027 (toistuu viiden vuoden välein)
~~• Tyytyväisyys asuinalueen turvallisuuteen~~	~~Kaikki asukkaat~~	~~Kokemuksellinen hyvinvointikysely~~	~~2019, 2021, 2024 -~~
• Häiriöindeksi	Kaikki asukkaat	Poliisin tilastot	Vuosittain
• Pelastuslaitoksen tehtävät (rakennuspalot, palokuolemat)	Kaikki asukkaat	Pelastusopisto / pelastuslaitos	Vuosittain
• Tapaturma koulussa tai koulumatkalla	Lapset ja nuoret	Kouluterveyskysely	Parittomat vuodet
• Vammojen ja myrkytyksen vuoksi sairaalassa hoidetut	Kaikki asukkaat	SOTKANet / THL	Vuosittain
• Vesiliikenneonnettomuuksien määrä	Kaikki asukkaat	Traficom	
• Poliisin tietoon tulleet rikokset eri tyypeittäin sekä rattijuopumustapaukset	Kaikki asukkaat	Poliisin tilastot	Vuosittain
• Rikoksista syylliseksi epäillyt eri ikäryhmissä 0-20 vuotiaissa	Lapset ja nuoret	Poliisin tilastot	Vuosittain
• Yli 65 vuotiaiden kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot ja lonkkamurtumat %	Ikääntyneet	AvoHilmo	Vuosittain
• Hukkumiset	Kaikki asukkaat	Kuopiotasoinen tieto selvityksessä, suomen uimaopetus ja hengenpelastusliitto	
• Tieliikenneonnettomuudet tyypeittäin	Kaikki asukkaat	Liikenneturva	Vuosittain
• Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, sekä koulukiusaaminen loppunut tai vähentynyt kertomisen jälkeen	Lapset ja nuoret	Kouluterveyskysely	Parittomat vuodet
• Fyysisen ja henkisen väkivallan kokeminen aikuisten osalta	Lapset ja nuoret		
• Seksuaalisen häirinnän ja väkivallan kokeminen	Lapset ja nuoret		

2. HYTE-kerroin tulosindikaattorit kootusti:

Kuntien tulosindikaattorit

Indikaattori	Sotkanet indikaattorinumero	Indikaattorin tavoitetaso	Lähde	Aikataulu
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, osuus 8. ja 9. luokan oppilaista	286 skaalattu ind. 5301	5 %	Kouluterveyskysely (THL)	Tietojen keruu toteutetaan parittomina vuosina keväisin, tulokset julkaistaan syksyisin
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17—24-vuotiaat, % osuus vastaavan ikäisestä väestöstä	3219 skaalattu ind. 5304	5 %	Tutkintorekisteri (Tilastokeskus)	Tilasto valmistuu tilastovuotta seuraavan vuoden jälkeen alkuvuodesta. Esimerkiksi vuotta 2021 vuotta koskevat tiedot julkaistaan vuoden 2023 tammikuussa.
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25—64-vuotiaat, % osuus vastaavanikäisestä väestöstä	234 skaalattu ind. 5306	0,5 %	Toimeentulotukirekisteri (THL)	Tietoja kerätään kunnilta vuosittain tammi-helmikuussa, KELA:lta kuukausitietoina. Tilasto valmistuu tilastovuotta seuraavan vuoden kesällä
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25—64-vuotiaat, % osuus vastaavan ikäisestä väestöstä	306 skaalattu ind. 5307	5 %	Eläketilastot (ETK)	Eläkkeensaajia koskevat tiedot ilmestyvät tilastovuotta seuraavan vuoden keväällä. Eläkkeelle siirtyneiden tiedot ilmestyvät myöhemmin kyseisen vuoden aikana.

Kuntien tulosindikaattorit

Indikaattori	Sotkanet indikaattorinumero	Indikaattorin tavoitetaso	Lähde	Aikataulu
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajakset 65 vuotta täyttäneillä henkilöillä verrattuna 10 000 vastaavan ikäiseen henkilöön.	3959 skaalattu ind. 5308	230 hoitajaksoa	Erikoissairaanhoitotilasto (THL) Perusterveydenhuoltotilasto (THL)	Tilastoraportit ilmestyvät kerran vuodessa. Ne sisältävät tietoja kuluvaan vuoteen edeltävältä vuodelta.

3. HYTE-kerroin prosessi-indikaattorit

Prosessi-indikaattorit kuvaavat voimavaroja ja toimenpiteitä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Indikaattorit kuvaavat edellytysten luomista vaikuttavalle ja koordinoitulle hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Prosessi-indikaattorit kerätään THL:n TEA-tiedonkeruiden yhteydessä suoraan kunnista. Kuntajohdon, liikunnan ja perusopetuksen tiedonkeruista on laadittu tilastokatsaus, jota pääsee tarkastelemaan TEAviisari -palvelu kautta.

Mittari

- Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan ruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä
- Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit
- Kouluympäristössä on terveellisuuden ja turvallisuuden sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus
- Kunnan palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja
- Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista
- Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen
- Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille
- Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä
- Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä

Kuopion hyvinvointisuunnitelma 2026 – 2030

Liite 1. Hyvinvointikertomus ja -suunnitelman mittarit

- Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen
- Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnystä
- Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa
- Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakoarviointiin
- Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulussa
- Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista

4. Yhteenvetäviä terveyttä ja hyvinvointia kuvaavia mittareita:

Mittari	Tiedon kohderyhmä	Lähde	Päivitysväli
• Ylipainoisten osuus luokittain ja ikäryhmittäin, %	Lapset ja nuoret	Kouluterveyskysely, AvoHilmo / SOTKANet	Parittomat vuodet, kerran vuodessa
• Kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta kokevien osuus, % Nuoret	Nuoret	Kouluterveyskysely	Parittomat vuodet
• Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi	Lapset ja nuoret	Kouluterveyskysely	Parittomat vuodet
• Tyytyväisyyden kokemus elämästä	Lapset ja nuoret	Kouluterveyskysely	Parittomat vuodet
• Vahvaa positiivista mielenterveyttä kokevien osuus	Lapset ja nuoret	Kouluterveyskysely	Parittomat vuodet
• Positiivinen mielenterveys aikuisilla eri ikäryhmissä	Työikäiset ja iäkkäät	THL	Kahden vuoden välein
• Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet	Aikuiset	KELA/SOTKANet	Kerran vuodessa
• Sairastavuus-, työkyvyttömyys- sekä mielenterveysindeksit (ikävakioitu)	Kaiken ikäiset	THL/KELA/Tilastokeskus/Eläketurvakeskus 2020, 2021, 2023 /SOTKANet	
• Ylipainon ja lihavuuden esiintyvyys aikuisilla	Työikäiset	FinSote-tutkimus / Terve Suomi tutkimus / SOTKANet	2020, 2022, 2023, 2029

5. Mahdollisesti poistettavat mittarit (otos ei ole laadukas/edustava), harkintaan tuleeko omaksi osiokseen jatkossa:

• Tyytyväisyys tuotettavien ystävien määrään	Kaikki alueen asukkaat	Kokemuksellinen hyvinvointikysely	2019, 2021, 2024

Kuopion hyvinvointisuunnitelma 2026 – 2030

Liite 1. Hyvinvointikertomus ja -suunnitelman mittarit

● Kuinka paljon tekee itselle mieluisia asioita ja käy kirjastoissa, konserteissa ja muissa vastaavissa paikoissa	Kaikki asukkaat	Kokemuksellinen hyvinvointikysely	2019, 2021 ja 2024
● Kuopiolaisten tyytyväisyys omaan asuinalueeseen ja asuinoloihin	Kaikki asukkaat	Kokemuksellinen hyvinvointikysely	2019, 2021, 2024
● Ympäristön viihtyvyys ja kunnossapito (kadut ja puistot)	-		-
● Luottaa asuinkunnan poliittisiin päättäjiin, sekä tuntee voivansa vaikuttaa itseään koskeviin asioihin asuinseudulla (asteikko 0-10)	Kaikki asukkaat	Kokemuksellinen hyvinvointikysely	2019, 2022, 2024
● Tyytyväisyys asuinalueen turvallisuuteen	Kaikki asukkaat	Kokemuksellinen hyvinvointikysely	2019, 2021, 2024

6. Mahdolliset lisättävät mittarit seuraavaan hyvinvointikertomukseen:

Mittari	Tiedon kohderyhmä	Lähde	Päivitysväli
● Suunnitelmallisesti tuetut (Etsivä, Ohjaamo, erit. nuor.työ)	nuoret 0-29v.	Nuorisopalvelut powerbi	vuosittain